

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.

Guvernér bez prověrky, centralní banka bez guvernéra je na stole odvolání Aleše Michla novým prezidentem Petrem Pavlem.

Proč Michl nejvyšší stupeň prověrky stále nemá a proč je to vlastně problém?

Na to všechno se ptám zástupce šéf redaktora Deníku E-15 Jana Novotného. Dnes je pondělí 6. března.

Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12. díky, že jste se na nás našel chvíli.

Dobrý den, děkuju za pozvání.

Aleš Michl, současný guvernér České národní banky, stále nemá prověrku na stupeň přísně tajné na te nejvyšší stupeň?

Aleš Michl požádal o to bezpečnostní prověrku na stupeň přísně tajné loni v Květnu, když prezident Miloš Zeman tedy poměrně překvapivě jmenoval guvernérem České národní banky.

Litos v polovině Unora uplynul odporání té žádosti už 9 měsíců, což je to standardní doba během, které národní bezpečnostní úřad o prověrkách rozhoduje.

Ačkoliv takzvané bezpečnostní řízení stále běží, tzn. nebylo o té žádosti, pokud máme správné informace, ještě rozhodnu to,

tak je už teď jasné, že ta delka je nestandardní, například předchud se Aleš Michl ve funkci guvernéra Iří Rusnó získal to bezpečnostní prověrku na ten nejvyšší stupeň už za čtyři měsíce.

A jaký je tam problém to v tuhle chvíli nevíme, národní bezpečnostní úřad asi nezdělal nějaké podrobnosti?

Národní bezpečnostní úřad mlčí k té věci, a vlastně mlčet musí spovejité věci, takže my skutečně nevíme proč ten proces trvá tak dlouho.

Můžeme se jenom domínovat a spekulovat, samozřejmě může nám to říct Aleš Michl, který je účastníkem toho řízení,

a měl by vědět, co se tam děje podle jeho vyjádření neuplenenou a zatím ta zákoná lhuta pro rozhodnutí a to kvůli nouzovému stavu, který byl v Česku vyhlášen právě v době, kdy Michl o prověrku žádal v tom kvěť nulinského roku.

Jenže nouzový stav podle mého názoru, který byl, který vlodní vzpůsobený u prchlickou krizí kuliválce na Ukraínii, tak si myslím, že nebrání pracovníkům národního obezpečnostního řodu, ani případně příslušníkům tajných služeb, k tomu, aby mohli prověřovat důvěryhodnost konkrétní osoby, můžou prověřovat listiny, můžou si zvat lidi žádat je o vysvětlení.

Není to jako nouzový stav byhem covidové pandemie, když skutečně ten život byl do velké míry omezem, toto byl trošku jiný případ, takže tady si myslím, že to zdržení kůli tomu nouzovému stavu je trošku taková výmluva ze strny.

Aleš je Michl a České národní banky.

K situaci se pro Českou televizi vyjádřela mluvčí centralní banky Petra Krmelová.

Gouverněř České národní banky stejně jako jiná prověřovaná osoba není oprávněn vyjádřovat se, kde tady lův zizení, ani reagovat na žádné stekulace či komentáře.

A ten stupeň přísně tady ne, to znamená ta nejvyšší možná prověrka, ten nejvyšší možný stupeň prověrky, proč je nutný pro guvernéra České národní banky, ona je to nějaká podmínka, je to interní předpis, očekává se to.

Povinnost guvernéra mít tu bezpečnostním prověrku nevyplívá úbece zákona o České národní vance, je to předpoklad, který vyplívá s interního předpisu.

Všichni dosovaní guvernéři to bezpečnostním prověrku na ten nejvyšší stupeň disponovali, takže už

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

teď říct, že je to úbec poprvé v historii České republiky, kdy se tak dlouho čeká na vyřízení bezpečnostním prověrky na nejvyšší stupeň u guvernéra a centralní banky.

Čemu by ho taková prověrka opravňovala? Co ten stupeň přísně tajné vlastně znamená?

Obecně se dá říct, že pokud někdo získá bezpečnostním prověrku na stupeň přísně tajné, tak ho to opravňuje k tomu, aby měl přístup k informacím, které jsou označeny tímto stupněm tajení.

Ono to zní hrozně tajemně, ale takových informací z mého zkušenosti je opravdu velice málo.

Česká národní banka samozřejmě, že nemá oprávnění s takovými informacemi je disponovat, ale je pravda, že guvernér může se s takovými informacemi se znamit třeba na jednání vlády.

Pokud by došlo k nějaké neočekávané situaci a víme, jste poslední době, že těch neočekávaných situací tady bylo poměrně hodně.

Můžu zmínit jako příklad proces o rozhodování o likvidaci, původem Luzké banky Sberbank, což jsou vysí, samozřejmě s válkou na Ukrajině a o tom rozhodovala právě Česká národní banka.

Česká národní banka je sly jí odejmé tu bankovní licenci, může Česká národní banka být přizvána a může spouzovat i o nějakých transakcích podesdřelích, které třeba obcházejí proti ruské sankce.

To znamená, že teď se nacházíme v době, kdy je poměrně vysoká pravděpodobnost, že guvernér zrovna právě s informacemi, které jsou přísně tajné.

Takže se bude můžete seznámit, aby mohl kolefikovaní rozhodnout. To neozre vyloučit.

Nicméně ten argument využijte to zmínit. Argument mluvčí České národní banky Petri Krimelové je, že Česká národní banka není oprávněná přimámat materiály ve stupním, utajení přísně tajné ani takové materiály sama nevitváří.

Tak není ohledu plné, i vůči Ališi mychli vzít tento argument v potáz, že absence té prověrky nebrání guvernérovi vykonávat tu jeho funkci, když odhlédnou od toho, co jste právě zmínit tedy ta případná jednání, u kterých by prostě nemohl být, kdyby ten stupeň neměl.

Jasně, já si myslím, že u toho výběžného výkonu funkce guvernéra stačí, vyspočnostní prověrka na stupeň tajné, ale myslím si, že tady v té souvislosti zajímaví ten proces toho prověřování.

Řeká se tomu bezpečnostní proces, v rámci kterého národním bezpečnostní úřad vlastně skoumá ty podrobnosti o životě toho skoumaného.

Jde mnohem hlouběji u té prověrky napřísně tajné, než u té prověrky na tajné, skoumá se tam identitativně člověka, skoumá se mnohem víc do podrobných transakce finanční, které souvisejí s tou osobou.

Může se skoumat třeba i jeho kontakt s návykovými ládkami, jeho rodiní, stach.

Je to mnohem podrobnější skoumání a pokud by z toho skoumání vyplinu něco, jak si můbude bránit v tom, aby to získal,

tak si myslím, že to může být ešte navíc problém, který může znemožnit vůbec tu funkcie vykonávat. Pokud se k tě čemu takovému národním bezpečnostní úřad dostanete nějakým takovým informacím.

Na to taky byla nebo mohla by to být otázka bezpečnostní rady státu, ale podle české národní banky od roku 2017 Michl tu prověrku nepotřeboje,

protože če neby v té bezpečnostní rady státu není.

Není, ale může opět být, to náze vědoučit.

Ona tam není jenom na základě změny statutu, té bezpečnostní rady státu, ale ten statut se může změnit.

Takže to není nic, co by podle halo nějakému legislativním procesu, nebo přijeti nového zákona, co by bylo vpevně někomplikované,

ale tady se jedná být seméně o formální záležitost.

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

Když jste říkal, že to je poprvé v historii, co governor české národní banky nemá tu prověrku na ten nejvyšší stupeň,

tak nevyjadřovali se k tomu třeba už někteří bývalí, guvernéri, že to je za ně problém, že by Ališ Michl neměl být guvernérem, protože tu prověrku nemá, že by se to mělo nějakým způsobem řešit?

Vyjadřovali se k tomu bývalí guvernéri, české národní banky, Michlův předchud se funkcijí Rusnok, uvedli, že ta chybějící bezpečnostní prověrka může bránit guvernérovi, plnhodnotně vykovávat jeho funkci,

což je poměrně jasné vyjádření guvernéra, který ještě relativně nedávno byl ve funkci, a má to docela živé ten výkon té funkce.

To bylo stejně, já jsem měl na tajné jako člen bankovní redi a pak jsem si jim musel tedy upgradeovat na přísně tajné.

Podle Rusnok, aby Michl v takovém případě nemohu získat všechny utajné informace, které jsou nutné právě třeba k jednání na vládě.

A měl by proto, aby moh tu funkci plnhodnotně vykonávat tento stupeň utajení mít.

Bývalý guvernér s denektouma, který byl funkci ještě před Iřím Rusnokem a před Panem Singrem, tvrdí, že absencidone prověrky je důvodem k odchodu s funkce, tak to je ještě další krok na víc.

Ještě možná silnější vyjádření.

A propos je to obvyklé zahraničí? Já nevím, když se vezmeme třeba za příklad slovenskou je nám nejbliž,

tak že by guvernér centrální banky neměl tu nejvyšší prověrku?

To situace vzahraníci nebo v tom na tom slovensku, které nám asi nejbliž,

je co týče právního hrádu a těch zvyklostí, tak je velice obdobná Česku.

To znamená, že tam není stanoveno zákonem nutně, že guvernér tu vyspočnostní prověrku na ten nejvyšší stupeň musí mít,

ale musí jí mít v případě, že se se znamuje s těmi dokumenty, které jsou označeny, jako přísně tajné, takže ta situace je více méně stejná. Nevím o tom, zda guvernér slovenské národní banky má v tuto chvíli prověrku na stupeň přísně tajné, ale očekával bych to.

Zde někdo má nebo jeří rusnok, to nejsou jediní lidé, kteří tvrdí, že guvernér české národní banky nemůže tu funkci vykonávat,

pakli že tu prověrku nemá. Podobný názor respektu je podobnou skepsi, že by to mohlo jít bez té prověrky vyjádřil v rozhovoru s vámi.

I nový nástupující prezident Petr Pavel.

A pokud někdo bezpečnostní prověrku nezíská, nebo jí z jaké okolí důvodu stratí, tak takovou funkci nemůže vykonávat.

Ono k tomu má skutečně takto jednoznačné stanovisko?

Uplně jednoznačné stanovisko k tomu nemá, ale zledem tomu, že Petr Pavel je v původem dá se říct vojenský diplomat,

tu jí se vyjadřuje úsporně a opatrně, tak vlastně ten skaz, který nám řekl v rozhovoru, je poměrně důrazní.

On řekl, že připouští, že v případě, že Michol prověrku nedostané, tak může dojít k procesu jihodvoláň,

což je, ešte v případě, zatím jen zvoleného prezidenta, který ještě nebyl uveden do funkce, podle mě docela jasný skaz.

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

Já to vnímám, sleduju to, ale je přechasně asi dělat závělité.

A připouštíte, že by z toho mohl potenciálně odvolat?

Já připouštím, že ten proces může nastát, ale zatím si myslím, že nemá smysl se o tom bavit, protože tam nejsme.

Jak to ve skutečnosti dopadne, to myslím, že neví ani Petr Pavel teďko, proto tam je pořád taková moha.

A proto Petr Pavel mluví o nějakém procesu odvolání, v tom vyjádření, který nám dál, tak se odvolává ještě na radu guvernérů,

Evropský centrálních bank, s kterými by musel ten proces odvolání konzultovat.

A čkoliv zákon je to tak úplně není, v zákoně o české národních bance jim pak použít to dává na vědomí.

Takže tady je taková opatrnost vidět v tom vyjadřování Petra Pavla, že věprípadě se snažil v během toho procesu

jak to konzultovat z odborníky ze zahraničí, tak pravě pro mě jí z bankovní radou jako celkem.

Pardonem, pojďme tedy proskumat hypoteticky tu cestu, to znamená, kdyby se Petr Pavel rozhodl, po inauguraci,

která je naplánována na tento týden, rozhodl odvolat Aleše Michla, tak co pro to musí udělat.

Prostě se rozhodle a dá to jenom na vědomí rady guvernérů centrálních bank.

To nejde, on vlastně ten proces odvolání guvernéra na české národních bance je poměrně komplikovaný

a dá se to srovnat asi s případným impečmentem prezidenta na příklad pro hrubé porušení ústavy,

protože rezident může guvernéra odvolat pouze jenost předepsaných důvodů

a to pokud přestal speněvat podmínky pro víkonté funkce, to znamená, byl třeba pravomocně odsouzen, to co se tady nestalo.

A pak je tam ten druhý důvod, pokud se dopustil vážného pochybení, a tedy o to, co je to vážné pochybení,

je to skutečně situace, kdy guvernér nemá prověrku na ten nejvyšší stupeň přísně tajné, nevím.

Zároveň má bezpečnou stupeň prověrku na ten druhý nejvyšší stupeň tajné,

takže je otázka, jestli toto je to vážné pochybení.

On by to musel prezident zdůvodnit, víhem toho procesu, to odvolání, z jakých důvodů považuje právě nedostatek te prověrky za vážné pochybení.

Už se to někdy stalo, máme tu nějaký precedent z minulosti, že by prezident odvolával guvernéra ČNB?

Guverné ČNB nikdy odvolá nebyl, tady se stali jenom takové dvě mímečné situace.

To úprvní byla situace v roce 97, kdy tady již již guvernéra Josef Tošovský prerušil.

Tu jsou funkci guvernéra ČNB na dobu, kdy se stal úřednízkým premiérem.

Potom tol druhou takovou nestandardní situací byla situace v roce 2010,

kdy tady již již již guvernéra s denektůma odstoupil sám ze své funkce a předal demisy tady již již mu prezidentový klausový.

Ale že by rezident odvolával guvernéra, tak to se ještě nikdy neestal.

Ještě mi napadá nemohla by bankovní radám se nějakým způsobem usnest na tom,

že tu prověrku nejvyššího stupně, ale šmihl nepotřebuje.

A tím by celá ta záležitost byla zaměta na podkoberec?

Asi může. Může se na tom usnest, ale je otázka,

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

jestli toto přispěje k důvěry hodnosti té instituce, zvláště v této době, kdy zůstávají u rokové sazby na stejné výši od příchodu mychlá do čela té banky
a je to mnohými odborníky i některými členy té bankovní rady kritizováno.
Zároveň koruna je velice silná, podle některých expertů až nadhodnocená.
Je tady spoustavlivu, které jsou velmi aktuální a česká národní banka si právě teď potřebuje zachovat úplně tu největší důvěry hodnost,
možná za posledních x-let dlouhou dobu, kterou potřebuje k tomu, aby lidé věřili tomu, co dělá,
protože je to dost často spochybnováno i autoritami v ekonomické odlasti a ty její kroky.
A to, že by nějak slevilá spožedovku bezpečnostních na guvernéra,
tak to si myslím, že by mohl mít i další důsledky,
więc si spomeňme, jaké důsledky na trzích mělo vůbec jmenování a leše Michlado funkce,
ty trehy na to nějakým zklusovém reagovali.
Imenování Michla guvernérem vzbudilo na trzích obavy.
Korona v reakci na něj protce oslabila.
Centrální banka na to zahájila, intervence na devizovém trhu.
Korona v dene jmenování nového guvernéra a zřejmě i v reakci na jeho osobu oslabila o 30 haléřou na 25-30 za euro.
Pokud by banka sama začela nějak slevovat spožedovku na guvernéra, tak si myslím, že by se mohl stát něco porobného.
A teď v době, kdy u vládního kormidla je Petr Fiala z ODS,
kdy nově nastupujícím prezidentem je Petr Pavel, což byl jeden zfavodizovaných kandidátů té vládní koalice.
Jaké postavení je guvernéra Aleše Michla v čele české národní banky jako što člověka,
kterého tam dosatil už minulí prezident Miloš Zeman, kterým Petr Fiala a spol za dobře prostě nejsou nebyly?
To postavení Aleše Michla teď v té politické konstrelaci není úbez dobré.
Já si trochu říct, že vláda Petra Fiali vůbec nejinačná z toho, že Aleš Michlo českou národní banku vede.
Je tam navíc to spojení ještě Sandrem Babišem, kterému Aleš Michlo dělal v minulosti poradce právě to jí menování Milošem Zemanem do té funkce.
To to všechno Aleše Michla teď v situaci, kdy premierem je Petr Fiala a nastupujícím prezidentem je Petr Pavel,
ale že Michlo staví trošku do kouta na té politické šochovnici. Myslím si, že i ta reakce vrávě zvoleného prezidenta Petra Pavela
je i z tohoto důvodu trochu ostřejší, než by byla reakce právě, třeba Miloše Zemona, pokud by byl tázán na to,
jestli mu vadí, že Michl nemá prověrku. To si myslím, že Miloše Zeman přešel asi při nejlepší lečením.
Čistě spekulativně nemůže být trnem v oku Petra Pavela, tak jak jsme mluvili o tom, že by mohl po inauguraci
uvažovat za určitých okolností o odvolání Aleše Michla to, že teď možná do České nárovní banky zamíří zhradu
Vladímír Kruliš, on to značil tuším za potenciální trafikou?
Určitě, to je další velký problém, který i v souvislosti s tím prověřováním Aleše Michla vyvstál.

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

Hovorí se o nějaké tajné dohodi mezi prezidentem Milošem Zemanem a Alešem Michlem, v tom smyslu, že prezident loni jí menoval Alešem Michla guvernérem, tedy poměrně překopiv je opravdu v té odbodné veřejnosti spoustu lidí.

Bych řek tím bylo i šokováno tímto výběrem.

Tak potom jako jak si na oplátku Aleš Michle tedy dostané ty lidi ze Zemanovoj kanceláře do České nárovní banky.

Vladímir Kruliš je nejlepší manožer, jakový jsem v životě potkal.

Jako nabízí se to, ta leta výměna, okodně politická?

Závidím každého, komu se podaří dostat ho do svých služb.

Prímno se to nabízí a je na Alešem Michlovi, aby to nějak vyvrátil, zatím se tak nestalo.

Zadím to podle šeho vypará, že Vladímir Kruliš na místo kanceláře České nárovní banky zamíří.

Budí to samozřejmě otázky u některých možná i pochybnosti.

Naprsto odmítam jakoukoliv trafiků.

Governor České nárovní banky Aleš Michle.

Náš proces výběru vedúci u kanceláře bude velmi tansparetní a zaměřený na odbornost, prověrka, kompetence.

To je pro nás strašně důležité.

A schnuli to tak hraje se teď tak, jak to odezírám z vašich slov od úvěry hodnosti tedy České nárovní banky za všechno kolnosti?

Nepochybně se hraje od úvěry hodnosti České nárovní banky.

Hraje se o to, jaký vliv to bude mít i na Českou ekonomiku, protože veškeré pochybnosti a personální problémy,

kteří jsou vy se jít tak důležitou instituciji, jako je Česká nárovní banka, jsou ostřesledovány na trzích a může to poškodit i Českou ekonomiku.

A kdy dojdeme rozolou sknutí případu Aleš Michle a prověrka, bezpečnostní prověrka?

Točíš, kdy se dozvíme od národního bezpečnostního úřadu, jestli tedy finálně dostal nebo ne?

Tak podle České nárovní banky to řízení, bezpečnostní, které bylo nataženo vlastně tím nouzovým stavem, tak by mělo skončit čtvrtého dubna.

To znamená za měsíc, takže nepozději, než tohoto dubna bychom se měli rozvěděli, sly Aleš Michle, bezpečnostní prověrku získal nebo ne?

Případně, jestli ta lhuta byla nějakým způsobem prodloužen, jako nějakým dalším věcem, což o všem zbudí další dotazy,

takže myslím si, že štotoho dubna bude rozhodnout to, ale s pojd' s části o něčem.

A dozvíme se možná i zdám mu to na koniec zlomí vás nebo ne?

Moc děkujeme, že jsme to mohli takhle společně probrat.

Děkují taky za pozvání.

Tohle už je všechno z Vinohradské 12 z pravodajského podkástu českého rozhlasu.

Dnes si Janem Novotným, zástupcem šéfreda, ktorá deníku je patrátst,

bavili jsme se o chybějící prověrce pro guvernéra České národní banky, Aleše Michla a proč by ho to mohlo stát místo.

Nový týden je tady, chystá se i na augurace nového prezidenta a po deseti letech končí éra Miloše Zemana.

I to může být nám mět jedné z našich dalších epizod.

Sledujte web i do ZHLAS CZ, poslouchajte nás v podkástových aplikacích i ve vysílání Českého

[Transcript] Vinohradská 12 / Přijde guvernér ČNB o místo?

rozhlasu plus.
Naslyšenou zítra.